

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: MAY – 2025
SECOND SEMESTER

Subject: Environmental Studies (SOCMJE-202)

Date: 26/05/2025

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

- 1) Define resources. Explain in brief different types of Natural resources.
- 2) What are the different components of ecosystem. Explain in brief each one of them.
- 3) Describe the different Values of biodiversity.
- 4) Write down the concept of Pollution. Describe in detail air Pollution.
- 5) Suggest the remedies on ocean Pollution.
- 6) Discuss the different Problems of Peoples rehabilitation.

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

- 1) Discuss in detail the concept of Population Growth & Variation.
- 2) What do you mean by Ecosystem? Write down the different Roles of Ecosystem.
- 3) Describe the different types of biodiversity.
- 4) Illustrate the different causes of Pollution.
- 5) State the need of environmental awareness & education.
- 6) Explain the effect of global warming on global climate.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

- १) संसाधनाची व्याख्या सांगा. विविध नैसर्गिक संसाधने सविस्तर स्पष्ट करा.
- २) परिसंस्थेचे विविध घटक कोणते ते सांगून प्रत्येकी सविस्तर स्पष्ट करा.
- ३) जैवविविधतेचे विविध मूल्य सविस्तर स्पष्ट करा.
- ४) प्रदुषणाची संकल्पना लिहा. वायू प्रदुषण सविस्तर स्पष्ट करा.
- ५) सागरी प्रदुषणावर उपाय सुचवा.
- ६) नागरिकांच्या पुनर्वसनाच्या विविध समस्यांवर चर्चा करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

- १) लोकसंख्येची वाढ आणि भिन्नता ही संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
- २) परिसंस्था म्हणजे काय ते सांगून परिसंस्थेची विविध कार्ये लिहा.
- ३) जैवविविधतेचे विविध प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.
- ४) प्रदुषणाची विविध कारणे स्पष्ट करा.
- ५) पर्यावरण जागृती आणि शिक्षणाची गरज लिहा.
- ६) जागतिक तापमान वाढीचा जागतिक हवामानावर कसा परिणाम होतो ते स्पष्ट करा.